

Noiembrie 2022

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Stabilire de profiluri rasiale

Art. 14 (interzicerea discriminării) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#) din 4 noiembrie 1950:

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Articolul 1 (interzicerea generală a discriminării) din Protocolul nr. 12 la Convenție din 4 noiembrie 2000:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1.”

[Basu împotriva Germaniei](#)

18 octombrie 2022 (hotărârea Camerei¹)

În speță, reclamantul, resortisant german de origine indiană, a susținut că poliția l-a supus unui control al identității exclusiv din cauza culorii pielii sale. Acesta călătorea, în 2012, împreună cu fiica sa, într-un tren care tocmai trecuse granița din Republica Cehă. La întrebarea reclamantului, poliția i-a răspuns că este un control aleatoriu. A introdus fără succes o acțiune în instanță, susținând că el și fiica sa au fost discriminați, deoarece erau singurii pasageri cu pielea închisă la culoare din vagonul de tren. În fața Curții Europene, reclamantul s-a plâns, în special, de faptul că respectivul control al identității a reprezentat o discriminare rasială și că instanțele naționale au refuzat să ancheteze sau să examineze pe fond susținerile sale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în speță a fost încălcat **art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Aceasta a amintit, în special, că, în contextul unei plângeri întemeiate de discriminare rasială, această formă de discriminare interzisă de art. 14 din Convenție este un tip de discriminare deosebit de grav și, având în vedere consecințele sale periculoase, necesită o vigilență specială din partea autorităților și o reacție energetică. Curtea a făcut trimitere în acest context și la concluziile [Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței](#) (ECRI) potrivit cărora stabilirea de profiluri rasiale, în special, a avut ca rezultat stigmatizarea și alienarea persoanelor vizate. În cazul reclamantului, Curtea a constatat că autoritățile statului nu și-au îndeplinit obligația de a lua toate măsurile rezonabile pentru a verifica, prin intermediul unui organism independent, dacă o atitudine discriminatorie a jucat sau nu un rol în controlul identității și, prin urmare, nu au efectuat o anchetă efectivă în această privință. Prin urmare, Curtea

1. Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#).

nu a putut stabili dacă reclamantul a fost supus controlului identității din cauza originii sale etnice.

Muhammad împotriva Spaniei

18 octombrie 2022 (hotărârea Camerei²)

Această cauză a avut ca obiect oprirea de către poliție a unui resortisant pakistanez în 2013, într-o zonă aglomerată din Barcelona, pentru un control al identității. Potrivit ofițerilor de poliție, reclamantul a răs de aceștia în timp ce trecea pe lângă ei și a folosit un limbaj lipsit de respect la adresa lor, motiv pentru care aceștia s-au apropiat de el și i-au cerut să le prezinte un act de identitate. Reclamantul a contestat versiunea ofițerilor de poliție și a susținut că fusese oprit doar din cauza culorii pielii sale. Acesta s-a plâns de motivația aparent discriminatorie a ofițerilor de poliție atunci când au efectuat controlul identității sale, precum și de lipsa unei anchete suficiente și efective din partea autorităților spaniole cu privire la susținerile sale că a suferit de discriminare rasială.

În speță, Curtea a considerat că nu a existat o **încălcare a art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, atât în ceea ce privește capătul de cerere referitor la neefectuarea unei investigații efective de către autorităților naționale, cât și capătul de cerere referitor la pretensele motive discriminatorii pentru controlul poliției și reținerea reclamantului. Aceasta a observat, în special, că, din punct de vedere procedural, reclamantul a putut contesta deciziile instanțelor interne, care au fost suficient de motivate și argumentate. În plus, Curtea nu avea niciun motiv să se abată de la concluzia instanțelor interne potrivit căreia atitudinea reclamantului, și nu originea sa etnică, a fost cea care i-a determinat pe polițiști să îl oprească și să îi verifice identitatea. În speță, Curtea nu a putut, așadar, să constate că solicitarea făcută reclamantului de a prezenta un act de identitate pe stradă fusese motivată de rasism.

Cereri pendinte

Wa Baile împotriva Elveția (nr. 25883/21)

Comunicată guvernului elvețian la 28 august 2020

Reclamantul, resortisant elvețian, a fost supus unui control al identității în timp ce se îndrepta către locul de muncă. Crezând că este victima unei prejudecăți rasiale, a refuzat să prezinte actele de identitate. El a reușit să plece după ce polițiștii i-au găsit actele în geantă, dar a fost amendat cu aproximativ 140 de euro pentru refuzul de a se conforma unui ordin al poliției. El a contestat fără succes această sancțiune în fața instanțelor interne, susținând, printre altele, că i-a fost stabilit un profil rasial din cauza culorii pielii sale.

În august 2020, Curtea a comunicat această cerere guvernului elvețian și a adresat părților întrebări în temeiul art.14 (interdicția discriminării), al art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) și al art. 6 § 2 (prezumția de nevinovăție) din Convenție.

Seydi și alții împotriva Franței (nr. 35844/17)

Comunicată guvernului francez la 25 octombrie 2021

Prezenta cauză privește controalele de identitate efectuate de forțele de ordine asupra reclamantilor, pe care aceștia le descriu ca fiind o stabilire de profil pe criterii rasiale. Instanțele interne au considerat că susținerile de discriminare ale reclamantilor nu erau suficient de întemeiate și că, în lipsa unor dovezi că aceste controale de identitate au fost discriminatorii, statul nu poate fi considerat răspunzător.

În octombrie 2021, Curtea a comunicat această cerere guvernului elvețian și a adresat întrebări părților în temeiul art. 14 (interzicerea discriminării), al art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) și al art. 6 § 2 (prezumția de nevinovăție) din Convenție.

². Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din [Convenție](#).

Texte și documente

A se vedea, în special:

- [Ghid privind art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului și art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție – Interzicerea discriminării](#), întocmit de Grefă
 - [Manual de drept european privind nediscriminarea - editia 2018](#), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene/ Consiliul Europei, 2018
 - [pagina de internet](#) a Comisiei Europene Împotriva rasismului și a intoleranței
-

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08